

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 59/23

Люксембург, 18 април 2023 г.

Решение на Съда по дело C-699/21 | E. D. L. (Основание за отказ, свързано със заболяване)

Европейска заповед за арест: рискът от явно застрашаване на здравето на издирваното лице обосновава временното отлагане на неговото предаване и задължава изпълняващия орган да поиска от издаващия орган информация относно условията, при които се предвижда да бъде осъществено наказателното преследване или задържането на това лице

Ако предаването може да създаде за лицето, страдащо от тежко заболяване, риск от нечовешко или унижително отношение, който не може да бъде изключен в разумен срок, изпълняващият орган не може да изпълни заповедта за арест

На 9 септември 2019 г. Районен съд Задар (Хърватия) издава европейска заповед за арест срещу E. D. L., пребиваващ в Италия, за целите на провеждането на наказателно преследване в Хърватия.

След извършване на психиатрична експертиза Апелативен съд Милано, който е компетентен да изпълни тази заповед за арест, констатира наличието на психотично разстройство, изискващо продължаването на медикаментозно лечение и психотерапия, както и на значителен риск от самоубийство в случай на настаняване в затвор. Той приема, от една страна, че изпълнението на европейската заповед за арест ще прекъсне лечението на E. D. L. и ще доведе до влошаване на общото му здравословно състояние, последиците от което могат да бъдат изключително тежки, и дори до потвърден риск от самоубийство. От друга страна, той констатира, че италианските разпоредби, транспониращи Рамковото решение относно европейската заповед за арест, не предвиждат възможност здравословни причини от този вид да съставляват основание да се откаже предаването. Затова той повдига пред италианския Конституционен съд въпрос за конституционносъобразността на тези разпоредби.

Като преценява, че делото засяга не само съвместимостта на посочените разпоредби с италианската конституция, но и тълкуването на правото на Съюза, чието прилагане те осигуряват, италианският Конституционен съд сезира Съда. Тъй като отказът да бъде предадено издирваното лице не е предвиден в хипотезата на хронично заболяване с потенциално неопределена продължителност, италианският Конституционен съд пита Съда как да се предотврати рискът от сериозно увреждане на здравето на това лице, чието състояние може да се влоши значително в случай на предаване. По-конкретно, той поставя въпроса дали изпълняващият съдебен орган трябва да поиска от издаващия съдебен орган информация, която позволява да бъде изключен такъв риск, и дали той трябва да откаже предаването, ако не получи в разумен срок изискваните гаранции за изключване на този риск.

В решението си от днес **Съдът в голям състав припомня, че принципите на взаимно доверие и**

взаимно признаване имат основно значение в правото на Съюза, като вторият от тези принципи е „крайъгълен камък“ на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси.

От това произтича, от една страна, че изпълняващите съдебни органи могат да откажат изпълнение на европейска заповед за арест само на основания, произтичащи от Рамковото решение, и от друга страна, че отказът на изпълнение е замислен като изключение, което трябва да се тълкува стриктно. Действително, съществува презумпция, че грижите и лечението, предлагани в държавите членки за лекуването в частност на тежки хронични и потенциално необратими заболявания, са подходящи. Същевременно, когато са налице основателни причини да се приеме, въз основа на обективни елементи, че предаването на издирвано лице явно застрашава неговото здраве, **изпълняващият съдебен орган може по изключение временно да отложи предаването.** Правото на преценка на този риск трябва да се упражни от изпълняващия съдебен орган при спазване на забраната за нечовешкото и унижително отношение, предвидена в Хартата на основните права на Европейския съюз. За да попадне в обхвата на тази забрана обаче това отношение трябва да достига минимален праг на сериозност, който надвишава неизбежното ниво на страдание, присъщо на лишаването от свобода.

Така, когато изпълняващият съдебен орган в светлината на обективните елементи, с които разполага, има сериозни и потвърдени основания да вярва, че предаването на тежко болното издирвано лице би го изложило на реален риск от значително намаляване на очакваната продължителност на живота му или от тежко, бързо и необратимо влошаване на здравословното му състояние, **този орган е длъжен да отложи предаването.** В тези случаи, за да осигури ефикасно сътрудничество по наказателноправни въпроси, **той трябва да поиска от издаващия съдебен орган предоставянето на цялата информация относно условията, при които се предвижда да бъде осъществено наказателното преследване или задържането на издирваното лице. Ако горепосоченият риск може да бъде изключен поради предоставените от издаващия съдебен орган гаранции, тогава европейската заповед за арест трябва да бъде изпълнена.**

Възможно е обаче при изключителни обстоятелства, с оглед на предоставената от издаващия съдебен орган информация, изпълняващият съдебен орган да стигне до извода, че, от една страна, в случай на предаване на издаващата държава членка, засегнатото лице ще бъде изложено на реален риск от нечовешко и унижително отношение и че, от друга страна, този риск не може да бъде изключен в разумен срок. В този случай **изпълняващият съдебен орган трябва да откаже изпълнението на европейската заповед за арест. Обратно, ако посоченият риск може да бъде изключен в такъв срок, с издаващия съдебен орган трябва да се насрочи нова дата за предаване.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст и резюмето](#) на съдебното решение са публикувани на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова [☎\(+352\) 4303 4293](tel:+35243034293)

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) [☎\(+32\) 2 2964106](tel:+3222964106)

Поддържайте връзка!

